

«از دهها» کی به تایوان گام می‌نهد؟!

نظامی نشان می‌دهد که مخالفان اتحاد چین و تایوان باید نسبت به اهمیت تغییر سیاست گذشته چین در مورد تایوان نگران باشند. زمان انتشار این اعلامیه نویدی خوشایند با خود ندارد. انتخابات ریاست جمهوری تایوان در پیش بود و تایوانی‌ها به دنبال جانشینی برای «لی تنگ لوی» بودند که دوران ریاست جمهوری‌اش به سر رسیده بود. آقای لوی سال گذشته از چین خواست روابط دو کشور براساس یک رابطه «ویژه کشور با کشور» تنظیم شود که این پیشنهاد با واکنش خشم‌آلود چین روبرو شد. چهار سال پیش چینی‌ها سعی کردند مردم تایوان را از دادن رأی به آقای لوی از طریق برگزاری مانور نظامی در نزدیکی سواحل تایوان

چنانچه تایوان تن به مذاکرات اتحاد مجدد چین و تایوان ندهد، چین به هر اقدام و از جمله اقدام نظامی برای تحقق این اتحاد دست خواهد زد. چین مدت‌ها بود که ادعا می‌کرد حق دارد علیه تایوان، که آن را یکی از ایالات خود می‌شناسد، از نیروی نظامی استفاده کند ولی اخیراً برای رسیدن به این حق شروطی قائل شده و گفته است چنانچه تایوان رسماً اعلام استقلال کند و یا به وسیله نیروهای خارجی اشغال شود، علیه آن از سلاح استفاده خواهد کرد. گرچه در اعلامیه دولت چین تاریخی برای آغاز مذاکرات طرفین تعیین نشده و مقامات چنین نیز از اظهارات مشخص و صریح درباره مفاد اعلامیه خودداری می‌کنند ولی اشاره به استفاده از نیروی

ماتوتسه تونگ روزی در یک پیش‌بینی ابهام‌آمیز گفته بود ممکن است صدسال طول بکشد تا تایوان مجدداً به بیکره اصلی خاک چین بسپیوندد. از فحواى این پیش‌بینی استنباط می‌شود که مائو برای بازپس‌گیری تایوان عجله‌ای نداشته است و یا در صدد نبوده است عجلوانه تلاشی خارج از توانایی خود برای تحقق این امر به خرج دهد. این روش مائو تا مدت‌ها از سوی رهبران بعد از او در چین دنبال شد ولی در بیست و یکم فوریه گذشته ناگهان همه‌چیز تغییر کرد و فشارهای چین بر تایوان وارد مرحله‌ای تازه شد. در آن روز اعلامیه‌ای از سوی شورای دولتی چین، نیرومندترین ارگان دولتی این کشور منتشر شد که در آن آمده بود

خدمات شیشه

و آئینه ایزو گلاسی

اولین تولید کننده شیشه های دو جداره و سه جداره

طراح و مجری انواع سند بلاست روی شیشه و آئینه جهت زیباسازی

محیط کار و زندگی شما

تهیه و نصب شیشه های ایمنی - سکوریت

خیابان سهروردی - چهارراه استاد مطهری - شماره ۲۴۳

تلفکس : ۸۷۰۷۹۰۶

تلفن : ۸۴۰۹۸۵۰

تلفن همراه : ۰۹۱۱۲۲۰۹۰۰۴

بترسانند. چینی‌ها در این مانور برای نخستین بار موشک‌های دریا به دریا و دریا به زمین را مورد استفاده قرار دادند. آنها این موشک‌ها را به آب‌های نزدیک به بنادر پرمشغله در تنگه تایوان شلیک کردند. عکس‌العمل این مانور در مردم تایوان تأثیر معکوس داشت و آنها با آراء وسیع خودبه ریاست جمهوری آقای لوی رأی دادند و ایالات متحده نیز که از موشک‌پرانی چین نگران شده بود، ناو هواپیمابر و تعدادی ناو جنگی پشتیبانی برای حفاظت از جزیره به تایوان گسیل کرد.

این بار نیز مردم تایوان تصمیم داشتند به آقای «چن - سوی - بیان» کاندیدای ریاست جمهوری تایوان از حزب دمکراتیک ترقیخواه رأی دهند. این حزب در شعارهای تبلیغاتی خود وعده داده بود مسأله اعلام استقلال تایوان را جدی‌تر دنبال کند ولی احساس می‌کرد رأی‌دهندگان چندان تمایلی به این سیاست ندارند، بنابراین آقای چن قول داد تا زمانی که چین از نیروی نظامی استفاده نکرده است اعلام استقلال تایوان و یا حتی اقدام به همه‌پرسی در این زمینه را مطرح نکند.

آقای چن تنها کسی نیست که چین دل‌خوشی از او ندارد. چین از انتخاب آقای «لین جان» معاون رییس‌جمهوری پیشین به ریاست جمهوری تایوان نیز خورسند نیست. آقای لین در قبال تهدیدهای چین به استفاده از سلاح علیه تایوان از تایوانی‌ها خواسته است روش خویشتنداری در پیش گیرند تا او بتواند به وعده‌های خود در مورد بهبود روابط با خاک اصلی چین عمل کند، ولی چین به دلیل شباهت‌های زیاد بین روش‌های او با سیاست‌های رییس‌جمهوری پیشین نسبت به گفته‌های او سوءظن دارد.

آرزوی ژيانگ زمین

به هر حال طرفداری یا مخالفت چین با هر سیاستمداری که در صحنه سیاست تایوان فعال است تغییری در طرز تفکر تایوانی‌ها نسبت به رهبران کمونیست چین نمی‌دهد.

با توجه به این شرایط، ناظران از خود می‌پرسند آیا چین و تایوان در جهت یک درگیری حرکت می‌کنند؟ و به این پرسش پاسخ می‌دهند که الزاماً و دست‌کم نه در حال حاضر، زیرا هیچیک از طرفین دست به نقل انتقال

نظامی نزده است. آمریکا هم در ماه‌های اخیر علیرغم اظهاراتی مبنی بر این‌که تایوان در برابر خطری بزرگ از جانب چین قرار دارد، هیچ نیروی نظامی و ناو جنگی به منطقه اعزام نکرده است. بنابراین ناظران می‌گویند احتمالاً چین در صدد است با در پیش گرفتن سیاست‌های تهدیدآمیز جدید امتیازاتی را که چهار سال پیش در انتخابات ریاست جمهوری موفق به کسب آنها نشد، این بار به دست آورد. همه‌چیز بستگی به رهبران جدید تایوان دارد. چین گفته است مایل است بلافاصله پس از انتخاب رییس‌جمهوری جدید، مذاکرات طرفین آغاز شود و این درخواست خود را نه با خشونت بلکه با ظرافت مطرح ساخته است. در اعلامیه شورای دولتی چین هیچ اشاره‌ای به پیشنهاد آقای لی درباره روابط «ویژه کشور با کشور» که چین را به خشم آورده بود نشده است و نیز در آن از آغاز مذاکرات اتحاد قبیل از موضوعات دیگر نظیر روابط اقتصادی سخنی نرفته است. در این اعلامیه به تایوان پیشنهاد برقراری روابطی «برابر» شده که بویی از امتیازخواهی در آن به مشام نمی‌رسد و تهدید نظامی نیز در این اعلامیه به صورتی مبهم مطرح شده است.

تایوان مشکلاتی فراتر از مشکلات هنگ‌کنگ و ماکائو دارد. در مورد آن دو در هیچ مرحله‌ای تهدید نظامی مطرح نشده بود. این بار چین دعوت به مذاکره و تهدید نظامی را توأم با به‌بوته آزمایش گذاشته است. استفاده وسیع از نیروی نظامی، گرچه چین از آن برخوردار است بعید به نظر می‌رسد. طراحان نظامی چین به خوبی به این حقیقت آگاهی دارند که هر حرکت گسترده نظامی از سوی چین متضمن آن چنان هزینه است که بعید است تحمل آن برای چین مقدور باشد. تهاجم نظامی به تایوان خطرانی را نیز برای چین در بردارد. حتی تهدید به چنین تهاجمی تایوان را در حرکت به سوی اعلام استقلال جری‌تر می‌کند که چین همواره گفته است آن را تحمل نخواهد کرد. در همین حال آمریکایی‌ها زیر فشار انتقادات از سیاستشان در مورد کوتاهی در حمایت بیشتر از تایوان در صددند دو لایحه را در کنگره بررسی کنند. یکی از این لایحه مربوط به قانون تأمین امنیت تایوان است که از تصویب مجلس نمایندگان گذشته و به مجلس سنا ارسال شده است. این قانون رییس‌جمهوری آمریکا را در مقابل تعهداتی وسیع نسبت به تأمین امنیت تایوان و دفاع از این کشور در

مقابل تهاجم احتمالی چین قرار می‌دهد. در لایحه دیگر که در تابستان آیینده در کنگره مطرح خواهد شد، نمایندگان کنگره باید

در مورد تضمین روابط دائمی و عادی تجاری با چین تصمیم بگیرند، نتیجه این تصمیم‌گیری گامی است مهم در جهت عضویت کامل چین در سازمان تجارت جهانی. چین به این یکی نیاز حیاتی دارد و بنابراین با حساسیت فراوان چشم به تصمیم آتی کنگره آمریکا دوخته است و بدیهی است که تهدید تایوان اثراتی مخرب بر تصمیم کنگره آمریکا خواهد داشت.

منبع: مجله اکونومیست - ۲۶ فوریه ۲۰۰۰
برگردان از بخش ترجمه و گزارش

دلیل این تغییر سیاست چیست؟ سخنگوی دولت چین می‌گوید: «پس از انضمام هنگ‌کنگ و ماکائو به خاک اصلی چین طبیعی است که ما احساس کنیم حل مسأله تایوان باید در اسرع وقت صورت گیرد.» توضیح دیگر برای این تغییر این است که «ژیانگ زمین» رییس‌جمهوری چین در صدد است همان‌طور که «تنگ شیائوپینگ» با حل مشکل هنگ‌کنگ نامش در تاریخ به ثبت رسید، با انضمام تایوان به خاک اصلی چین در کتاب‌های تاریخ تثبیت شود. شاید این دو استدلال درست باشد ولی